

Història

Entrevista a Cels Llorens i Maria Rosa Flo

De la postguerra a l'actualitat

Helena Rius Llorens
2n BTX C

Índex

Introducció.....	pàg.3
Preguntes.....	pàg.4-pàg.11
Fotografies i documents.....	pàg.12-pàg.15
Conclusió.....	pàg.16

Introducció

H e fet una entrevista als meus avis per tal que m'expliquin com van viure el període de la guerra civil i la transició, ja que tinc la sort de tenir-los vius.

Primer us presentaré a la meva àvia, la qual ens donarà el seu punt de vista d'allò més contenta. Li agrada que el jovent d'avui en dia ens preguntem com s'ho feien abans per tirar endavant, com vivien, etc. Ella comenta que això la fa adonar-se i reflexionar sobre els grans canvis que hi ha hagut en la societat catalana aquests darrers setanta anys.

Maria Rosa Flo, filla de Francesc Flo i Solà i Rosa Pons i Guilera. Primera de tres germans, va néixer a Capellades a l'any 1940, ella i la seva família eren molt coneguts al poble perquè tenien una botiga de queviures.

Tot seguit us presento el meu avi, el qual ens explicarà totes les seves experiències i com veureu, alguna que altre entremaliadura havia fet...

Cels Llorens i Munné, fill de Cels Llorens i Cots i Assumpció Munné i Martorell. Fill únic, va néixer a Capellades a l'any 1936, el seu pare era sabater i treballaven molt activament en els grups teatrals del poble.

Preguntes

1. Que recordes de la guerra?

Ma Rosa: La veritat és que res, de la postguerra si, però vaig néixer a l'any 1940 i la guerra aleshores ja havia acabat.

Cels: No me'n recordo de la guerra. El que sí que recordo és que els soldats van venir a Capellades, lloc on vaig néixer, després d'aquesta buscant integrants dels maquis.

A les cases hi havia molts pocs aliments i la gent feia l'estraperlo, que era l'estratègia de vendre les coses el doble de cares al mercat negre, això va comportar que tota aquella gent que no tenia què per menjar, va haver de pagar les coses el doble de cares si volia sobreviure. Quanta n'hi va haver de gent que es va fer rica gràcies a això! També me'n recordo que no hi havia llum a les cases, per tant, havien de tenir llum de carburo, quinqués o espelmes: <<El temps de les restriccions>> es deia aleshores .

2. Saps de quin bàndol eren els teus pares?

Ma Rosa: Sincerament, a casa no m'ho van explicar, no se'n parlava mai d'això. De ben segur que si féssim la mateixa pregunta a altres cases et dirien el mateix!

Cels: Els meus pares eren més aviat d'esquerres. A casa mai se'n parlava de la política, gràcies a això, molts dels que vam néixer el 36 poc sabem de la guerra, semblava que hi hagués com un temor d'explicar els desastres que va comportar.

3. Com vas viure la postguerra?

Ma Rosa: Vivíem amb molta austeritat. El que passa és que jo no n'era molt conscient perquè a casa mai em van fer sentir malament, diguem que tampoc mai ens ho van fer veure. Hi havia el que hi havia, i ben contents que érem tots!

Cels: La postguerra quasi no la vaig viure, els meus pares sempre van mirar, gràcies a déu, que no em faltés res. Fins i tot després d'anar als Col·legis nacionals (Actual Marqués de la Pobla) em van portar cap a Igualada a l'Escola Pia intern, fent un gran esforç econòmic. Penseu que un 80% de la gent que estava intern era fill de família benestant.

4. Pots explicar què era la cartilla de racionament?

Ma Rosa: La cartilla de racionament era una cartilla amb la que anaves a comprar i cada cop que compraves alguna cosa t'anaven retallant cupons. Et donaven una ració de sucre, de xocolata, etc. El que més recordo d'això és que la xocolata semblava terra. Jo vaig tenir sort, per exemple en el cas del pa, com que a casa teníem terra i teníem blat, el portàvem primer a moldre i després al forn. Per tant quilos de farina ens

donaven tants quilos de pa (en forma de vals) anàvem a buscar el pa fins que s'acabava a farina.

Cels: La cartilla de racionament eren com uns vals, amb aquests podies anar per exemple a l'estanc. En allà et donaven tabac però cada cop que en compraves t'anaven arrencant un val. Amb aquests, doncs, podies comprar el tabac més barat, això si, gratis no! Gratis del tot no hi havia res aleshores! Et rebaixaven una mica el preu, res més! La veritat es que d'això no recordo gran cosa més...

5. Què solíeu menjar? Passàveu gana?

Ma Rosa: Com ja he dit, a casa meva teníem un hort. Us posaré un altre exemple, nosaltres collíem el blat de moro que teníem, tot seguit l'esgrunàvem i la meva iaia el torrava al forn de la cuina econòmica (Que es una cuina amb uns fogons i a sota hi havia un forn, s'anomenava així) per últim el portàvem a moldre i gràcies a això menjàvem cada dia farinetes (Com sèmola, de farina).

També sembràvem patates, enciams, pèsols, pebrots, albergínies...

De gallines i conills també en teníem, que era d'on trèiem ous per fer truites, etc.

Disposàvem també d'una vinya, d'allà collíem el blat que us he explicat abans i codonys (La meva iaia en feia una confitura exquisida!)

Els diumenges com una cosa excepcional menjàvem un plàtan, imagineu-vos!

En definitiva, per sort, de gana no en vaig arribar a passar mai!

Cels: Quan era petit, després de la guerra, el que recordo és que a casa em van donar llet amb pólvores, això era gràcies a un amic que disposava d'un laboratori a Barcelona i ens la duia a casa, no era molt comú. Després, com ja deveu saber, van arribar els americans i ens en van portar per a tothom, així com patates i d'altres.

Jo ja esperava que arribés el nadal perquè la meva padrina ens envies una caixeta de mandarines, torrons i un paquetet de neules! S'ho podia permetre ja que tenia una botiga de comestibles!!! Durant l'any això era impensable.

De vegades, el germà de la meva mare, que tenia la fabrica Munné de paper, que en aquells temps disposava d'un hort, quan collien les patates ens en portaven un cistellet, i també ens hi afegien també mongetes tendres i fins i tot pebrots! Quan era el temps de la fruita ens duien uns quants préssecs.

6. Vas anar a l'escola?

Ma Rosa: Vaig anar a l'escola perquè era del meu tiet. Aquest, que es deia Jaume Flo i Solà, era mestre i va començar a donar classes a dalt de casa nostre mateix, més endavant es va traslladar a l'actual plaça Sant Miquel. Fins que no vaig anar a Barcelona als 11 anys vaig estudiar amb ell.

Cels: Sí que vaig anar a l'escola, a les monges! Després d'aquestes vaig anar al Marquès de la pobla amb Don Vicente(deixeu-me recordar el nom d'aquest mestre!),

després d'allà ja vaig anar als escolapis d'Igualada gràcies al gran esforç que varen fer els meus pares

7. Recordes com funcionava l'escola?

Ma Rosa: L'escola de casa era mixta, allà vaig aprendre moltíssim! Als 11 anys sabia moltes més coses que els nens d'avui en dia no saben! Quan me'n vaig anar a Barcelona també era mixta i vaig tenir la sort de gaudir d'uns professors molt avançat per aquells temps! Vaig fer uns estudis anomenats Teneduria de llibres.

Cels: Em sembla recordar que a les Monges i al Marques de la Poble anàvem separats, no eren escoles mixtes.

Cada any havíem de canviar els llibres. En allà ens feien cantar "Cara el sol", deixeu-me explicar-vos una anècdota! Un dia ens vam ajuntar 3 amics i quan el mestre ens va dir que havíem d'anar a cantar i aquest tirava la bandera d'Espanya cap amunt, anàvem cap el lavabo per no haver d'aixecar el braç i cantar-la. De vegades ens castigaven, però estigueu segurs que provàvem de marxar molts cops! Una vegada fins i tot vaig tallar la corda que aguantava la bandera d'Espanya, el càstig encara el recordo: Estar aguantant, de cara a la paret, una pesseta de 10 cèntims amb el nas, també m'havien fet parar la mà i m'havien fet un cop de regla ben fort.

Després ja vaig anar cap els escolapis, allà no podies fer gaires bromes, era molt seriós: com un "quartel". Actualment encara tinc un amic dels Hostalets, que després de 50 anys, encara quan ens trobem m'explica que té l'obsessió que quan el van portar intern "el van treure de casa seva". Gràcies a Déu jo no vaig tenir aquesta impressió, al contrari, vaig aprofitar el temps que vaig estar intern per estudiar bastant i ara me n'adono que m'ha servit moltíssim!

També cal dir que a l'escola cada any els mestres et feien anar al Frente de Juventudes, l'únic que a casa no m'hi van deixar anar mai: Era de Franco!

8. Recordes alguna cosa sobre la censura?

Ma Rosa: La veritat és que no recordo res sobre la censura.

Cels: Si, recordo coses relacionades amb el cine. A Capellades podies anar a veure pel·lícules al Centro Moral (de caire catòlic) i a La Lliga (lloc de reunió de les classes benestants del poble). Els que es cuidaven del Centro Moral, si durant la pel·lícula hi havia una escena en la qual un home i una dona es feien un petó, que les noies anaven massa escotades o si més no que ensenyaven les cames, les tallaven! Tallaven la pel·lícula i la tornaven a enganxar amb el fi de que aquestes escenes no es veiessin. Aquests trossos que es censuraven, com que sabíem on es llençaven els negatius, nosaltres, el jovent, els anàvem a buscar i els miraven! Si ens enganxaven ens renyaven, no ho volien pas!

9. Hi havia moltes malalties?

Ma Rosa: Sí, moltes! Sobretot les típiques de la infància: el xarampió, la varicel·la, les galteres, el catarro... Els mitjans no eren com ara, no es feien pas anàlisis ni proves! A mi em van portar a la clínica del Pilar per operar-me d'una apendicitis que no era, i això que ho tenien ben clar ells! Al final era una infecció, però com que ja em tenien apunt van decidir extirpar-me-la igual...

Cels: Sí, no us penseu que hi havia el munt de medicaments que hi ha ara! Me'n recordo que deien: aquest senyor ha agafat els tifus! i com que no hi havia medicines es moria.

Al meu pare li va agafar una infecció a l'orella i com que ens mancava la penicil·lina es va morir.

També hi havia la malaltia del tètanus, si et rallaves una mica amb un clau, de seguida te n'havies d'anar a posar una vacuna! Això del les vacunes anava així: venia el metge de capçalera a casa, penseu que no hi havia ambulatoris! Aleshores et donaven una injecció, les agulles feien 5 centímetres! La xeringa era de vidre, per tant, aquesta s'havia de fer bullir junt amb l'agulla amb aigua per desinfectar-la. Qui sabia si potser havia passat ja per altres cases?

10. Hi ha alguna anècdota que recordis especialment?

Ma Rosa: Doncs no, però n'hi ha que us les he anat explicant durant altres preguntes.

Cels: Doncs la veritat és que les que m'han anat venint al cap us les he anat responent en les preguntes relacionades.

11. Com eren les classes d'història?

Ma Rosa: Estudiàvem els reis Gots, els rius, les províncies... Principalment fèiem història dels altres països però de Catalunya no en fèiem ni n'apreníem pas res.

Cels: A les classes d'història ens feien aprendre totes les capitals i rius d'Espanya de memòria! A l'escola sempre ens explicaven tota la història de Franco, a cada classe hi havia el seu retrato junt amb la de Jose Antonio Primo de Rivera i un sant crist.

12. Quins símbols franquistes hi havia?

Ma Rosa: Al col·legi del meu tiet, que es el primer que vaig anar (us ho he explicat a la pregunta número 6), hi havia el Franco i Jose Antonio Primo de Rivera. Més tard, quan vaig anar a estudiar a Barcelona a l'escola privada, només recordo que hi havia una mare de Déu.

Cels: Com ja he dit, principalment hi havia el Franco, el Jose Antonio Primo de Rivera i el sant crist, això era a totes i cada una de les classes. Déu-nos-en-guard que els toquessis!

13. Com era la repressió del català?

Ma Rosa: La repressió del català era absoluta. A l'escola tots sabíem que havíem de parlar castellà i ja està, ningú no replicava. El que si que recordo és que cantàvem Cara el sol... Per sort, quan vaig marxar cap a l'escola de Barcelona ja no la vaig haver de cantar més!

Cels: Molt forta, no el podies parlar. Que jo recordi, em sembla que no teníem cap llibre en català. Entre els amics i amb les famílies si que el parlàvem, a dins les classes ni parlar-ne! A les botigues podies parlar tant el català com el castellà, suposo que hi havia molts llocs que només deixaven parlar en castellà, però penseu que us estic explicant les coses viscudes en un poble.

El que si que, al Molí de la Vila hi havia l'oficina del sindicat, el sindicat del règim. Quan havies d'anar a buscar un paper de qualsevol cosa t'havies de dirigir a les persones que hi havia allà en castellà i evidentment el paper te' l feien sempre amb castellà, ni parlar-ne del català!

14. Com era la situació social pel que fa al català?

Ma Rosa: Malament, no ens n'adonàvem perquè érem petits i era el que estava establert. El català només el parlàvem a casa o si més no amb els veïns i amics. Ho trobàvem normalíssim! Mai ens vam sentir reprimits ni malament perquè com que ja he dit, era el que hi havia.

Cels: Malament, entre la gent del poble com que tots ens coneixem parlàvem català, però si havies d'anar al "quartel" de la guàrdia civil o a llocs semblants havies de parlar amb castellà! Ves que a un guàrdia li parlessis amb català, ja l'havies feta!

15. Com era el masclisme?

Ma Rosa: Us puc dir que a l'església hi havia un cantó per als homes i un altre per les dones, ens separaven moltíssim. Tot ho fèiem les dones, els homes no feien res. Suposo que ja sabeu que en relació les feines de casa, tot era cosa nostre, tot estava en mans nostres. Hagués sigut molt estrany que un home fes aquests tipus de feines, seria mal vist!

Cels: Separaven bastant els nens de les nenes, no es pas com ara. Si anaves a ballar amb una noia ja semblava qui sap què! Si a les 8 del vespre no erets a casa, els pares ja tremolaven, ja deien: on serà ara aquest xicot? Van ser uns anys de molta repressió pel que fa al masclisme.

16. Va fer el servei militar, també conegut com la “mili”?

Ma Rosa: No, sóc una dona, no vaig fer-la pas! Totes les noies havíem de fer el servei social de la Falange de les FET i de la JONS. Allà aprenies a cosir (vaig fer 24 samarretes de nadó cosides a mà!), planxar, cuinar, etc. En resum, fèiem feines femenines. Sempre ens deien que si no constaves com si haguessis fet aquest servei social, si havies d’anar a l’estranger o a Andorra no hi podies anar! Havies d’haver-lo fet, era obligatori, una llei.

Cels: Ja hi som! No, jo no vaig fer el servei militar perquè era fill de viuda, i aleshores havies d’estar 4 anys que cada any havies d’anar al “quartel” a passar revista, anaves amb una cartilla que et donaven perquè veiessin que eres fill de viuda i no els prenies el pèl. Un amic meu d’aquí a Capellades va passar 3 expedients i el que va fer 4, que ja hagués quedat lliure d’anar a la mili, se li va morir la mare i hi va haver d’anar! Li deien: aquest xicot fa expedient perquè és fill de viuda.

17. Com vas viure l’acabament de la guerra civil a Catalunya?

Ma Rosa: Jo vaig néixer a l’any 40, quan ja s’havia acabat.

Cels: No us en puc dir res, jo no la vaig viure perquè a les cases tampoc no ens ho explicaven això, ni a la ràdio, tot anava bé amb Franco!

18. Com es festejava en aquella època?

Ma Rosa: Les noies ho teníem fomat! No podíem sortir, no podíem anar al ball (en aquest cas parlo de Capellades, on jo vivia. El ball es feia a La Lliga) si més no, hi podíem anar però només a canvi de que anéssim acompanyades amb un germà o un pare: una persona adulta. Una noia sola no podia fer res, no podia anar enlloc! Sinó ja erets mal vista i penseu que això ningú ho volia! Normalment amb la persona que sorties, amb la que festejaves, t’hi solies casar.

Cels: Doncs ves, si t’agradava una noia us anàveu veient, en el meu cas al Centro Moral, on ens trobàvem grups de nois i noies, si ens agradàvem mútuament l’acompanyaves a casa seva però quan arribaves a la seva porta ja s’havia acabat. Si volíem festejar, havíem d’anar a casa de la noia a demanar-la, si decidien que sí, festejàvem però a les 8 o 9 del vespre ja havíem de ser a casa! Dins de tot aquest jovent que vam estar al Centro, es van formar moltes parelles, ja que era l’únic punt de trobada pràcticament d’aquí, a Capellades.

19. Quines eren les vostres distraccions més comunes?

Ma Rosa: Doncs mira, el diumenge a la tarda anava a catequesi. Quan s'acabava, sortíem tots a la plaça, fèiem una gran rotllana i cantàvem tots plegats. Sortíem molt sovint a jugar als carrers, prop de les cases!

Després, un cop més gran, anava al cine, al Centro Moral. Allà mateix jugàvem a ping-pong o fèiem xerrades, ens ho passàvem d'allò més bé! No necessitàvem gran cosa! També fèiem aplecs (Com una festa, ballàvem sardanes, cantàvem, ves... era el que hi havia! Que bé ens ho passàvem...), anàvem al Castell de la Pobla, al Castell de Cabrera i a Collbàs.

Cels: Per a mi, la meva distracció preferida era anar al cine, quan feien la pel·lícula que m'agradava anava a La Lliga, ara bé, si en feien una que preferís més me n'anava de pet al Centro! Però bé, quasi sempre anava a La Lliga.

L'altre afició que tenia era que m'agrada moltíssim escoltar els ràdios, però com que eren temps que no hi havien cèntims no en podia tenir. Per sort, a davant de casa meva, al Carrer Major, hi havia una botiga que en venien, i com que l'amo d'aquesta estava cansat de veure'm mirant l'aparador, un bon dia, que ho recordaré tota la vida, em va dir: Té Cels, agafa aquest ràdio, emporta-te'l a casa teva i em pagues 50 pessetes cada mes. Quan vaig arribar a casa, que suposo que ja us deveu imaginar la reacció, la meva mare em va dir: Ja pots tornar aquest ràdio perquè no ens podem permetre pagar aquests diners! Això em va marcar moltíssim. Per sort, quan em vaig anar fent gran, com que tenia un amic que en feia i estudiava temes relacionats amb els ràdios, ja me'n vaig poder comprar un. D'amagat escoltàvem l'emissora Pirenaica, que estava prohibida perquè anava contra el règim.

Actualment, es tan forta l'afició que jo tenia que després, gràcies a Déu, la vida em va anar bé econòmicament i vaig fer una col·lecció de 400 ràdios que encara conservo i en vaig fer exposicions -ja n'he fet per tota la comarca de l'Anoia!-

Després de la dictadura, vaig ser regidor d'un dels primers ajuntaments democràtics que van sorgir: de l'ajuntament d'aquí Capellades. Vam fer moltes reformes però les més destacades vindrien a ser el Poliesportiu i l'amfiteatre de la font Cuitora, així com el fet de que es van pavimentar molts carrers i les coses d'aquí al poble van millorar molt. També vam fer la font del Doctor Fleming i, tot i que no va ser fins uns anys més tard, l'Institut Molí de la Vila, on tu estudies, Helena!

20. Com vàreu viure l'assassinat de Carrero Blanco o la mort de Franco?

Ma Rosa: Ufff... Tothom va estar molt content perquè s'havia acabat la dictadura!!!!!!!!!! Us puc dir que la meva filla era a l'escola, que estudiava a Igualada, i aquell dia li van donar festa i el meu home la va haver d'anar a buscar.

Cels: L'assassinat de Carrero Blanco va anar així: van fer un túnel sota terra i, quan el cotxe de Carrero se n'anava cap a l'església -era molt catòlic- el van fer explotar.

Als pobles vam saber la notícia i ja està, no vam notar gaire d'especial. El mateix va passar amb Franco.

El que sí que us puc explicar és que aquí a Capellades vam tenir a l'Antonio Tejero Molina, que va ser el que va segrestar el Congrés de Diputats de Madrid, aquest es passejava pel poble amb un cavall blanc, quan aleshores el "quartel" era al carrer del Pilar.

21. Quines diferències trobeu entre la vida d'abans i la d'ara? Quina us sembla millor?

Ma Rosa: Mireu, jo sempre m'he desenvolupat professionalment però moltes dones abans es casaven i plegaven per cuidar del marit.

Avui en dia les dones tenen una feina i un sou i no han de dependre de l'home, les feines de casa són compartides, abans això era impensable!

La dona ara fa moltes activitats, pot fer cursets, anar a la piscina... No hi ha tants límits com abans. Ara podem optar a feines que abans no podíem.

Actualment el que trobo són manca de valors, cadascú mira només per ell. Durant uns anys hi ha hagut molta disbauxa econòmica però ara, degut a la crisi, hem de tornar enrere segons en quines coses, no per arribar abans perquè hi havia moltes mancances però sí mirant com es gasten els diners.

Cels: Evidentment em sembla molt millor la d'ara, abans tot estava molt tancat, ara amb la democràcia tot es més obert. Es viu molt millor, però per desgracia el que trobo més a faltar d'ara és que abans hi havia més feina pel jovent, a parer meu hi havia els aprenents d'un ofici, ara s'ha perdut tot això!

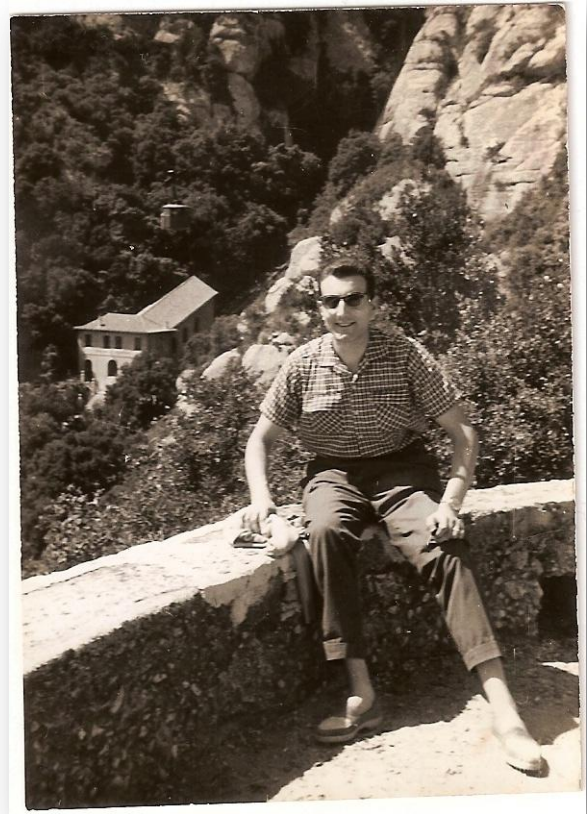
Això sí, crec que la gent està més preparada que abans, és millor ara, el problema és l'atur i el fet que el jovent que té estudis es vegi obligat a marxar fora de Catalunya.

Deixeu-me dir-vos que no trobo gens correctes les retallades que fan –sobretot en l'ensenyament i la sanitat–. Així doncs, pel meu punt de vista haurien de retallar l'exèrcit, algun ministeri d'aquests que estan repetits (perquè m'entengueu, si per exemple el d'educació és a Madrid i també aquí a Catalunya, en que estigui aquí nosaltres ja en tenim prou, no cal repetir-lo!).

Penso, i això que tinc 75 anys, que els indignats tenen molta raó, i em fa pena que s'hi barregin aquests que ho rebenten tot. El jovent ho té molt magre de cara la recerca de treball, no m'estranya que es queixin!

Fotografies i documents

Il·lustració 1. Cels Llorens i Maria Rosa a l'any 1962.

Il·lustració 2. Cels Llorens a Montserrat, any 1962.

Il·lustració 3.
Maria Rosa a
l'any 1961.

Il·lustració 4. Envers d'un bitllet de la República Espanyola de l'any 1938.

Il·lustració 5. Revers d'un bitllet de la República Espanyola, any 1938.

Il·lustració 5. Envers d'un bitllet de la República Espanyola de l'any 1938.

Document 1. Document que ens mostra el bescanvi de moneda de la República a pessetes de la dictadura franquista.

Fondo de papel moneda puesto en circulación por el enemigo
(Decreto 27 Agosto 1938 - Orden 5 Septiembre 1938 - B. O. 17 Septiembre 1938)

N.º 390

D. Asociación Municipal con domicilio en CAPELLADES
calle de San Juan n.º 26 en cumplimiento de los preceptos establecidos en el
Decreto y Orden arriba consignados, ha entregado en ^{esta} VDA. E HIJOS DE F. ESPLUGAS
_{esta} la cantidad de pesetas nominales cuatro mil
cientos treinta y siete y una

en las clases de papel moneda que a continuación se detallan:

Pesetas	<u>44301</u>	en	<u>billetes de 1000</u>
,	<u>900</u>	en	<u>billetes de 500</u>
,	<u>105</u>	en	<u>billetes de 100</u>
,	<u>16</u>	en	<u>papel moneda</u>

CAPELLADES de 21 ABR. 1939 de 1939. III. Año Triunfal.

El Receptor,
VDA. E HIJOS DE F. ESPLUGAS

Document 2. Portada de "La Vanguardia" de l'endemà de la derrota definitiva de les tropes republicanes, que suposà l'acabament de la guerra civil i la victòria de les tropes colpistes del general Franco.

LA VANGUARDIA
BARCELONA Año LV. - Número 22.632 **ESPAÑOLA** Domingo 2 de abril de 1939 - Año de la Victoria Oficinas: Pelayo, 28 - Teléfono 14135
Fundadores: Don Carlos y Don Bartolomé Godó Precio de este ejemplar: 20 céntimos **SEGUNDA EPOCA**

FRANCO, CAUDILLO VICTORIOSO

Cuartel General del Generalísimo
ESTADO MAYOR

PARTE OFICIAL DE GUERRA correspondiente al día 1.º de abril de 1939. - III Año Triunfal. - En el día de hoy, cautivo y desarmado el ejército rojo, han alcanzado las tropas nacionales sus últimos objetivos militares.

La guerra ha terminado

Burgos, 1.º de abril de 1939.
AÑO DE LA VICTORIA
Generalísimo Franco

Los Estados Unidos han reconocido al Gobierno Nacional de España

(Exclusivo para «La Vanguardia Española».)
Londres, 1. — Comunicah de Washington que el Gobierno de los Estados Unidos ha reconocido al Gobierno del General Franco.
Añadir las informaciones que, inmediatamente, Roosevelt proclama calorosamente el levantamiento del embargo sobre los aviones de armas

idad inmensa gratitud por su amorosa demostración y por su apostólica bendición, que ha recibido con grandísimo fervor y con la mayor devoción hacia Vuestra Beatitud. — Francisco Franco Bahamonde, Jefe del Estado Español.—Faro.

Telegrama del Caudillo al Fuehrer
Berlín, 1. — El Fuehrer ha recibido el siguiente telegrama del General Franco:
«El pueblo español y yo personalmente le damos las gracias cordialmente por sus felicitaciones con motivo de la victoria definitiva de nuestras armas, en Madrid. En las horas difíciles, el pueblo español ha reconocido a sus verdaderos amigos.» — Efe.

Felicitación de Von Ribentrop

El Caudillo escucha, emocionado, la lectura del último parte de guerra

Burgos, 1.—La hora histórica que para España ha significado el momento inolvidable en que, por ludo Nacional, se dió lectura al último parte de guerra del Cuartel General del Generalísimo, en la Residencia de Su Excelencia el Jefe del Estado se vivió en medio de intensa emoción. El Caudillo, convaliente de una afección gripal, que le ha retenido unos días en cama, a pesar de la cual le quedó diligiendo,

ocasión de saludar unos infantes al Ministro de la Gobernación, don Ramón Serrano Suñer. El señor Ministro, que se mostró profundamente afectuoso con nuestro redactor, con el corazón rebosante de gozo departió brevemente con aquél, comunicándole que, de un momento a otro, ya restablecido Su Excelencia el Jefe del Estado de la ligera indisposición que ha sufrido, el invicto Caudillo de la Patria se dirigirá a todos los españoles con ocasión de la victoria y de las largas e importantes jornadas que a todos nos aguardan.—Faro.

Felicitación de la Comunidad Musulmana
Burgos, 1. — Con motivo de la liberación de Madrid, S. A. el Jaltia, en nombre de la Comunidad Musulmana, ha dirigido el siguiente telegrama al Vicepresidente del Gobierno y Ministro de Asuntos Exteriores:

Conclusió

Un cop fet el treball, me n'he adonat que la societat ha avançat moltíssim des de finals de la guerra civil.

Actualment, malgrat que hi hagi crisi les coses han millorat molt. M'ha quedat molt clara sobretot la diferència en temes materials i econòmics, perquè m'entengueu, abans no tenien pas totes les coses que tenim ara: res d'ordinadors, ni televisors de 14", ni consoles, ni telèfons mòbils... Però ben feliços que eren!

Tampoc no tenien el poder adquisitiu actual, no viatgaven, no anaven de vacances, no podien comprar tot el que comprem nosaltres –i mai en tenim prou!–, feien jornades de treball llarguíssimes, fins i tot hi havien d'anar els dissabtes! etc. El problema potser és que hauríem d'aprendre a valorar molt més el que tenim i no pensar en el que ens manca.

Penso que no ens podem queixar de com vivim avui en dia, els meus avis ho van tenir molt més complicat. Ara vivim d'una altra manera, suposo que tot té el seu punt bo i el seu punt dolent.

Per últim, cal dir que he vist claríssimament que el paper de les dones a la societat ha canviat moltíssim, i per sort, cap a bé! Penso que les dones d'abans haguessin hagut de tenir els mateixos drets que els homes, aleshores poques tenien dret i podien treballar, la majoria s'havien de limitar a fer totes les feines de casa i cuidar del marit.